

Datum: 19 oktober 2020

Betr.: G1000Landbouw/BoerBurgerDialogoog

L.S.,

Een groeiend team van kwartiermakers - boeren, burgers, kennisdragers, bestuurders en oud-politici - willen samen met ons een gesprek organiseren van boeren met burgers, in de vorm van een nationale G1000. Dit gesprek zal leiden tot een Burgerbesluit Toekomst voor de Landbouw, wat uitgevoerd wordt door de dan zittende regering en de relevante stakeholders.

Waarom

We maken ons zorgen over de manier waarop op dit moment het maatschappelijk debat over de landbouw verloopt. De polarisatie neemt toe, het debat wordt gedomineerd door deelbelangen en de onderliggende vraag in welke richting de landbouw zich zou moeten ontwikkelen wordt niet beantwoord. Genuanceerde stemmen en meningen worden onvoldoende gehoord, terwijl deze stemmen constructieve en bruikbare oplossingen vertegenwoordigen. De kunst is om die ook aan bod te laten komen. Bij een open dialoog zoals wij die voor ogen hebben, krijgen die stemmen de ruimte en verwachten we een brede overeenstemming over tal van zaken.

Partner

Wij willen u uitnodigen om partner te worden van ons initiatief, de G1000Landbouw/BoerBurgerDialogoog. Het is belangrijk dat de huidige impasse rond de toekomst van de landbouw doorbroken wordt, dat er sprake is van open communicatie tussen de overheid en de maatschappelijke partners en de maatschappelijke partners onderling en dat er nieuw perspectief en nieuw draagvlak ontstaat voor het beleid bij boeren en burgers. Wij willen met de inzet van de G1000/BoerBurgerDialogoog hieraan bijdragen.

Als partner van ons initiatief kunt u ons helpen de G1000 mogelijk te maken door het invullen van één of meerdere van de volgende rollen:

- *Kwartiermaker* van de BoerBurgerCoalitie, samen met de andere partners;
- *Ondersteuner* van het feitelijke proces met personele capaciteit;
- *Deelnemer* aan de G1000Landbouw;
- *Uitvoerder* van het Burgerbesluit over de toekomst van de Landbouw.
- *Funder* van de G1000Landbouw, samen met de andere partners uit de coalitie;

Aan het partnerschap is wel een commitment verbonden. De partner:

- Respekteert te allen tijde de onafhankelijkheid van de G1000.nu/G1000Landbouw;
- Respekteert en draagt bij aan het realiseren van de kernwaarden van de G1000.nu;
- Neemt de resultaten serieus door, indien aan de orde, die over te nemen in beleid, of door publiekelijk te verantwoorden waarom één of meerdere onderdelen niet uitgevoerd worden.

Wie/Wat is G1000.nu?

Stichting G1000.nu is opgericht na de eerste G1000 in Nederland, in maart 2014 in Amersfoort. G1000.nu heeft tot doel het verrijken van het democratische bestel met loting en dialoog met het hele systeem en heeft daarvoor in de afgelopen jaren een filosofie en methode ontwikkeld. In de afgelopen zes jaar heeft zij 27 Burgertoppen op lokaal, regionaal en provinciaal niveau georganiseerd volgens dit concept en daarbij de G1000 steeds verder geperfectioneerd tot een volwaardig democratisch instrument. In 2019 heeft zij voor de Provincie Noord-Brabant de Voedsel1000 georganiseerd.

De G1000Landbouw/BoerBurgerdialoog

De G1000Landbouw/BoerBurgerDialoog bestaat uit een BurgerTop, een Burgerforum en een Burgerraad en leidt tot een Burgerbesluit over de toekomst van de Landbouw.

BurgerTop

De BurgerTop dient om *issues* en voorstellen te genereren, die in het vervolg van de G1000Landbouw verder uitgewerkt worden. De BurgerTop dient ook om gemeenschappelijke gedeelde waarden te definiëren, aan de hand waarvan waardevolle oplossingen en ideeën onderscheiden kunnen worden van minder waardevolle.

Aan de BurgerTop nemen 1.000 burgers van Nederland deel. 625 ervan zijn gelote inwoners. 125 zijn gelote grondeigenaren van het platteland (84% boer, 16% natuur en overig). 125 zijn overheidsvertegenwoordigers - half om half politici en ambtenaren - van alle verschillende overheidsniveaus. En 125 vrijdenkers. Deze laatste twee groepen schrijven zichzelf in. Na eerste inschrijving wordt middels loting een selectie van deelnemers gemaakt om tot een zo representatief mogelijke groep deelnemers te komen, zogenaamde 'Stratificatie'.

Burgerforum

De deelnemers van de BurgerTop hebben de keuze om deel te nemen aan het intensievere Forumgedeelte. Naar verwachting zullen circa 500 deelnemers dat doen. Het Burgerforum beslaat naar verwachting zes bijeenkomsten – Werkateliers – met een tussenpoos van een maand. Tijdens deze bijeenkomsten werken de deelnemers in zogenaamde 'Werkplaatsen' simultaan aan de uitwerking van een thema. Zij sluiten het Forum af met een of meerdere uitgewerkte voorstellen.

Om tot een gedegen uitwerking van de voorstellen te komen hebben de Werkplaatsen een scala aan hulpmiddelen ter beschikking:

- Elke werkplaats krijgt een facilitator die het groepsproces begeleidt.
- Elke werkplaats kan gebruik maken van een ambtelijk secretariaat, wat tussen de bijeenkomsten bronnen aanboort, huiswerk uitzet en tussenresultaten laat toetsen, zodat de volgende bijeenkomst goed voorbereid kan plaatsvinden.
- De werkplaatsen kunnen experts en ervaringsdeskundigen uitnodigen, waarbij de inzichten van deze personen met de hele groep gedeeld worden.
- Zij kunnen op reis gaan om geslaagde voorbeelden van oplossingen te bezoeken, enquêtes uitzetten of in het land bijeenkomsten beleggen.
- Zij bespreken hun voorstellen met deskundigen, belangenpartijen en NGO's, met het doel om deze te verdiepen. Er is een zogenaamde 'Impact Evaluation Team' beschikbaar om voorlopige voorstellen door te rekenen en van commentaar te voorzien.
- Zij leggen hun conceptvoorstellen voor aan elkaar om feedback te verzamelen.
- Zij maken tijdens het gehele BurgerForum gebruik van een internetplatform waar zij hun ideeën en conceptvoorstellen kunnen delen, zodat ieder in Nederland die geïnteresseerd is, commentaar kan leveren dat al of niet in de voorstellen verwerkt kan worden.

Tijdens de zes ateliers spreken de circa 500 deelnemers in elk geval een maal met 500 boeren, een maal met belangenorganisaties uit en om de sector (o.a. boerenorganisaties en natuurorganisaties) en met kennisdragers (vakspecialisten, hoogleraren, ervaringsdeskundigen en adviesorganen). Het BurgerForum kan verlengd worden als de deelnemers hierom vragen, bijvoorbeeld omdat zij meer tijd nodig hebben om de voorstellen uit te werken.

Burgerraad

Voor de Burgerraad worden alle 1.000 deelnemers van de Burgertop uitgenodigd. In verschillende sessies worden de voorstellen gepresenteerd. Tijdens en naar aanleiding van deze sessies beoordelen de deelnemers de voorstellen.

In de aansluitende plenaire sessie stemmen de deelnemers van de BurgerTop over de voorstellen uit het BurgerForum. Is er een meerderheid voor een voorstel, dan is dit aangenomen en wordt het opgenomen in het Burgerbesluit Toekomst van de Landbouw.

Burgerbesluit

Het Burgerbesluit Toekomst van de Landbouw wordt ter afsluiting van de G1000Landbouw aangeboden aan het parlement, in de persoon van de voorzitter van de Tweede Kamer, met het verzoek om het Burgerbesluit te agenderen en de regering opdracht te geven het Burgerbesluit uit te voeren. Tegelijkertijd wordt dit ook aangeboden aan de leden van de BoerBurgerCoalitie met hetzelfde verzoek.

BoerBurgerCoalitie

Voor een succesvolle G1000Landbouw is draagvlak vanuit het 'hele systeem' noodzakelijk: van de Belangenorganisaties/NGO's die betrokken zijn bij of geraakt worden door de inrichting van de Landbouw. Daarom bouwen wij aan een BoerBurgerCoalitie.

Dit is de coalitie van partners: overheid, belangenorganisaties, NGO's en bedrijven die zich vooraf als partner aan de G1000Landbouw verbonden hebben:

- omdat zij dit een waardevol en/of noodzakelijk initiatief vinden;
- omdat zij de kwaliteit en de onafhankelijkheid van het proces willen bewaken;
- omdat zij bij willen dragen;
- omdat zij naar vermogen de uitkomsten willen realiseren.

Werkwijze

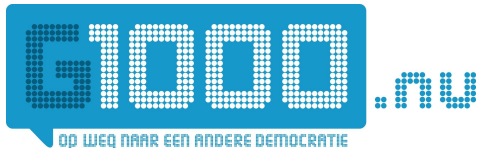
G1000.nu treedt op als penvoerder voor dit project en bewaakt de onafhankelijkheid en de nauwgezetheid van het proces. Zij zet een tijdelijk projectbureau op, wat in nauwe afstemming met en onafhankelijk van de partners de feitelijke organisatie van de BoerBurgerDialogo en de G1000Landbouw ter hand neemt.

Planning

De G1000Landbouw vindt plaats zodra de Corona-crisis achter de rug is en de 1,5m.-richtlijn tenminste teruggebracht is tot 1 m. Wij rekenen erop dat dit nog in 2021 het geval zal zijn. Wij gaan uit van organisatie van bijeenkomsten met fysieke ontmoeting.

Kosten

Onze inschatting op dit moment is dat een budget van ca. € 3 miljoen voldoende zal zijn om de G1000 te kunnen laten plaatsvinden. Wij stellen voor om de dekking van de kosten gelijk te verdelen tussen LNV en de belangrijkste stakeholders in de sector.

Wij hopen u met deze uitgebreide uiteenzetting inzage te hebben gegeven in de aard en omvang van ons initiatief en de vraag om inzet van uw kant die daarin besloten ligt. Wij hopen dat u met ons de urgentie van ons initiatief onderschrijft en dit wilt concretiseren met een partnerschap. Mochten ernaar aanleiding van deze brief echter nog vragen of onduidelijkheden overblijven, dan vernemen wij dat graag.

Met vriendelijke groet,

Ellen Maassen - burger
Majella Schoonman - boerin
Harm van Dijk - stichting G1000.nu

Namens de Initiatiefgroep BoerBurgerDialog/G1000Landbouw